JULIANE KOKOTT
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2016. március 3.[1]

C-158/15. sz. ügy

Elektriciteits Produktiemaatschappij Zuid-Nederland EPZ NV

(a Raad van State [államtanács, Hollandia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Környezetvédelmi jog — 2003/87/EK irányelv — Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere — A létesítmény fogalma — 601/2012/EU rendelet — Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának nyomon követése — A létesítményből kivitt tüzelőanyag”

I – **Bevezetés**

1. A kibocsátási jogoknak a 2003/87/EK irányelv[2] szerinti kereskedelmi rendszere az Unió egyik legfontosabb eszköze az éghajlatváltozás elleni küzdelemben. E rendszerben a szénerőművek kibocsátási jogokat – úgynevezett kibocsátási egységeket – kötelesek szerezni a CO_2 villamosenergia-termelés során történő kibocsátásához. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyát annak kérdése képezi, hogy ez a kőszénnek egy erőmű saját tárolójában bekövetkező önmelegedése által előidézett CO_2-kibocsátásra is vonatkozik-e.

2. E kibocsátás beszámításának az a feltétele, hogy a tároló a 2003/87 irányelv értelmében vett erőmű-létesítmény része legyen. A létesítmény e tekintetben alkalmazandó fogalma nem korlátozódik az említett irányelvre, hanem nagy mértékben azonos szöveggel az ipari kibocsátásokról szóló – sokkal általánosabb – irányelvben[3] is megtalálható, amelyben az központi jelentőséggel bír. A Bíróság a jelen eljárásban első ízben foglal majd állást e fogalommal kapcsolatban. És bár valamely irányelv fogalom-meghatározásának értelmezése nem feltétlenül alkalmazandó valamely más irányelvre is, a jelen ügy mégis precedens jellegű.

3. Még ha azonban a tárolót az erőmű-létesítményhez kell is számítani, a szóban forgó kibocsátás beszámítása kizárt lenne abban az esetben, ha az önmelegedés miatt kárba veszett szenet a 601/2012/EU rendelet[4] 27. cikkének (2) bekezdése értelmében a létesítményből kivitt tüzelőanyagnak kell tekinteni.

1 — Eredeti nyelv: német.

2 — [A] 2003/87[…] irányelvnek egy egységes globális piacalapú intézkedés nemzetközi légi közlekedésből származó kibocsátásokra való alkalmazásáról rendelkező nemzetközi megállapodás 2020-ig történő végrehajtására tekintettel történő módosításáról szóló 421/2014/EU rendelettel (HL 2014. L 129., 1. o.; helyesbítés: HL 2014. L 140., 177. o.) módosított, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 275., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 7. kötet, 631. o.).

3 — Az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) szóló, 2010. november 24-i 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2010. L 334., 17. o.; helyesbítés: HL 2012. L 158., 25. o.).

4 — Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről szóló, 2012. június 21-i bizottsági rendelet (HL 2012. L 181., 30. o.; helyesbítés: HL 2012. L 347., 43. o.).

II – **Jogi háttér**

A – *A 2003/87 irányelv*

4. A 2003/87 irányelv alkalmazási körét a 2. cikkének (1) bekezdése határozza meg:

„Ezen irányelvet az I. mellékletben felsorolt tevékenységekből származó kibocsátásokra és a II. mellékletben felsorolt üvegházhatású gázokra [helyesen: gázok kibocsátásaira] kell alkalmazni.”

5. A 2003/87 irányelv 3. cikkében szereplő fogalommeghatározások közül az alábbi hármat kell kiemelni:

„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

[…]

b) »kibocsátások«: üvegházhatású gázoknak valamely létesítményben található forrásokból a légkörbe történő kiengedése […];

[…]

e) »létesítmény«: minden olyan helyhez kötött műszaki egység, amelyben egy vagy több, az I. számú mellékletben [helyesen: I. mellékletben] felsorolt tevékenység vagy bármely más, azzal közvetlenül együtt járó tevékenység folyik, illetőleg amely [helyesen: amely] műszakilag kapcsolódik az adott telephelyen folytatott tevékenységhez, és amely hatással lehet a kibocsátásokra és a légszennyezésre;

[…]

t) »égetés«: tüzelőanyagok oxidálása függetlenül az e folyamat révén előállított hő-, elektromos vagy mechanikai energia felhasználási módjától, valamint az ehhez közvetlenül kapcsolódó valamennyi tevékenység, beleértve a hulladékgázok tisztítását;

[…]”

6. Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységeire vonatkozó átadási kötelezettséget a 2003/87 irányelv 12. cikkének (3) bekezdése rögzíti:

„A tagállamok biztosítják, hogy minden létesítmény üzemeltetője minden év április 30-ig átadjon annyi egységet – a II. fejezet szerint kiosztott egységek kivételével –, amennyi az előző naptári évben az adott létesítményből származó és a 15. cikknek megfelelően ellenőrzött teljes kibocsátása, illetve, hogy ezeket az egységeket azt követően törlik.”

7. A tüzelőanyagok 20 MW-ot meghaladó teljes bemenő hőteljesítménnyel rendelkező berendezésekben történő elégetése egyike a 2003/87 irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységeknek. E melléklet bevezetője pontosítja, hogy milyen műveletek veendők figyelembe az égetés körében:

„3. Ha egy létesítmény teljes névleges bemenő hőteljesítményét a közösségi rendszerbe történő beillesztésének meghatározása céljából számítják ki, akkor a létesítményen belül a részét képező valamennyi üzemanyag-égetést folytató technikai egység névleges bemenő hőteljesítménye összeadandó. Ezen egységek lehetnek valamennyi [helyesen: bármilyen] típusú kazánok, égetőművek, turbinák, fűtőberendezések, kohók, égetők, kalcináló- és égetőkemencék, szárítók és

motorok, üzemanyagcellák, vegyi tüzelőberendezések, fáklyázók, hő- vagy katalitikus utánégetők. A kizárólag biomasszát használó 3 MW alatti névleges bemenő hőteljesítményű egységeket e számítás céljából nem kell figyelembe venni. […]

[…]

5. Ha e mellékletben szereplő bármely tevékenység teljesítményére vonatkozó küszöbértéket túlzónak ítélnek egy létesítmény vonatkozásában, a veszélyes és a települési hulladék égetését végző egységeken kívül valamennyi üzemanyag-égetést folytató egységet szerepeltetni kell az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyben."

B – *A 601/2012 rendelet*

8. 1. cikke értelmében a 601/2012 rendelet az üvegházhatást okozó gázok kibocsátása és a tevékenységekre vonatkozó adatok 2003/87 irányelvnek megfelelő, az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszere 2013. január 1-jén kezdődő és az azt követő kereskedési időszakaiban történő nyomon követésére és jelentésére vonatkozó szabályokat határozza meg.

9. A 601/2012 rendelet 5. cikke értelmében a nyomon követésnek teljesnek kell lennie:

„A nyomon követés és jelentés teljes és kiterjed a 2003/87[…] irányelv I. mellékletében felsorolt, valamint az irányelv 24. cikke alapján felvett releváns tevékenységek összefüggésében meghatározott minden egyes üvegházhatást okozó gáznak a tevékenységekhez tartozó valamennyi kibocsátó forrásból és forrásanyagból származó, égetési és technológiai eredetű összes kibocsátására, elkerülve ugyanakkor a kétszeres beszámítást.

Az üzemeltetők és légijármű-üzemeltetők a jelentési időszakban megfelelő intézkedéseket tesznek a hiányos adatok előfordulásának megelőzése érdekében."

10. A 601/2012 rendelet 20. cikkének (1) bekezdése pontosítja az üzemeltetők általi nyomon követés tárgyi terjedelmét:

„Az üzemeltetők minden létesítmény esetében meghatározzák a nyomon követés tárgyi terjedelmét.

A tárgyi terjedelmen belül az üzemeltető figyelembe veszi a 2003/87 […] irányelv I. mellékletében felsorolt és a létesítményben folytatott tevékenységekhez tartozó összes kibocsátó forrásból és forrásanyagból származó valamennyi vonatkozó üvegházhatást okozó gáz kibocsátását, valamint a tagállamok által a 2003/87[…] irányelv 24. cikke alapján a rendszerbe bevont tevékenységeket és üvegházhatást okozó gázokat.

Az üzemeltető a jelentési időszak alatt a rendes üzemelés és a rendkívüli események – beleértve az üzemindítás és -leállítás, valamint a vészhelyzetek – során jelentkező kibocsátást is figyelembe veszi, kivéve a szállításhoz használt járművekből származó kibocsátást."

11. A 601/2012 rendelet 21. cikkének (1) bekezdése a nyomonkövetési módszer kiválasztására vonatkozik:

„(1) A létesítmények kibocsátásának nyomon követése esetében az üzemeltető számításon alapuló módszert vagy pedig mérésen alapuló módszert alkalmaz, e rendelet konkrét rendelkezéseivel összhangban.

A számításon alapuló módszerek a forrásanyagokból történő kibocsátást [helyesen: kibocsátásnak] a mérőrendszerekkel kapott, tevékenységre vonatkozó adatok és a laboratóriumi elemzésekből vagy alapértelmezett értékekből származó kiegészítő paraméterek alapján történő meghatározásából állnak. A számításon alapuló módszereket a 24. cikkben meghatározott szabványos módszer, vagy pedig a 25. cikkben meghatározott anyagmérlegen alapuló módszer segítségével lehet alkalmazni.

[…]”

12. A 601/2012 rendelet 27. cikke azt szabályozza, hogyan kell kiszámítani a létesítmények által felhasznált mennyiségeket:

„(1) Az üzemeltető a forrásanyagok tevékenységre vonatkozó adatait az alábbi módszerek egyikével határozza meg:

a) a kibocsátást okozó folyamatnál végzett folyamatos mérés alapján;

b) az egyesével kibocsátott mennyiségek mérésének összesítése alapján, a vonatkozó készletváltozások figyelembevételével.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjának alkalmazásában a jelentési időszakban feldolgozott tüzelőanyag vagy más anyag mennyiségét a következőképpen kell kiszámítani: a jelentési időszakban vásárolt tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége mínusz a létesítményből kivitt tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége plusz a jelentési időszak elején készleten lévő tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége mínusz a jelentési időszak végén készleten lévő tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége.

[…]”

III – **A tényállás és az előzetes döntéshozatal iránti kérelem**

13. Az Elektriciteits Produktiemaatschappij Zuid-Nederland EPZ NV (a továbbiakban: EPZ) szénerőművet üzemeltet a hollandiai Zeeland tartományban fekvő Borssele közelében található Vlissingen-Oost tengeri kikötői és iparterületen. Az erőmű teljesítménye jelenleg 406 MW, és átlagosan 2500 tonna kőszenet használ el naponta. A szenet hajóval szállítják a területen található kikötők egyikébe. A szállító egy OVET elnevezésű rakodóvállalkozás, amelynek székhelye a kikötő közelében van. Az OVET két mobil töltőgaratban tárolja a hajóról lerakodott és az EPZ-nek szánt szenet, majd azt az EPZ – széntelepnek is nevezett – tárolótelepére szállítja.

14. A széntelep központja körülbelül 800 méterre fekszik a szénerőmű szélétől. A területet, amelyen a szénerőmű található, közút választja el a tárolóteleptől. A szenet földnyesővel a tárolótelepről szállítószalagra lapátolják. E szállítószalag a közút felett a szénerőműhöz fut. Ott a szenet megőrlik, majd a tüzelőberendezésbe töltik.

15. Az EPZ a széntelepen körülbelül két hajórakomány mennyiségű szenet képes tárolni. A szén fél és egy év közötti időtartamra a tárolóban marad, mielőtt azt az erőműben elégetnék.

16. Az EPZ a kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá tartozik, és ezért üvegházhatást okozó gázok kibocsátása ellenében kibocsátási egységeket kell átadnia. A szükséges kibocsátásiegység-mennyiség meghatározására a leszállított szénmennyiség alapján kerül sor. Az EPZ azonban azt kéri, hogy e mennyiséget fix százalékos aránnyal csökkenthesse.

17. Ezzel kapcsolatban már csak az vitatott, hogy a szén önmelegedése indokolttá teszi-e a csökkentést. Ez alatt azt kell érteni, hogy a szén egy része a széntelepen történő tárolás ideje alatt az önmelegedés miatt bekövetkező égés folytán kárba vész. A tárolt szén közötti hézagokban található levegő oxigénje reakcióba lép a szénnel, és hőt termel, így a szén egy része kárba vész. E folyamat CO_2-kibocsátással jár ugyan, de nem járul hozzá az erőmű villamosenergia-termeléséhez.

18. A holland államtanács ezért azt kéri az Európai Unió Bíróságától, hogy előzetes döntéshozatal útján adjon választ a következő kérdésekre:

1) A 2003/87 irányelv 3. cikkének e) pontja szerinti „létesítmény” fogalmába tartozik-e a jelen ügy tárgyát képezőhöz hasonló olyan helyzet, amelyben a szenet egy széntelepen tárolják, amely telepen az önmelegedés CO_2-kibocsátást idéz elő, a széntelep központja a szénerőmű szélétől körülbelül 800 méterre fekszik, a két területet közút választja el egymástól, és a szenet az út felett húzódó szállítószalaggal szállítják a tárolótelepről az erőműbe?

2) Magában foglalja-e a 601/2012 rendelet 27. cikkének (2) bekezdésében szereplő, a „létesítményből kivitt tüzelőanyag” kifejezés a jelen ügy tárgyát képezőhöz hasonló olyan helyzetet, amelyben a szén a széntelepen történő tárolás ideje alatt az önmelegedés miatt bekövetkező égés folytán kárba vész?

19. Az EPZ, a Holland Királyság és a Bizottság terjesztett elő írásbeli észrevételeket. Mivel a Bíróság már ezen észrevételek alapján úgy ítélte meg, hogy elegendő információval rendelkezik, az eljárási szabályzat 76. cikkének (2) bekezdésével összhangban mellőzte a tárgyalás tartását.

IV – **Értékelés**

20. A 2003/87 irányelv 12. cikkének (3) bekezdése értelmében minden létesítmény üzemeltetője köteles minden év április 30-ig annyi egységet átadni, amennyi az előző naptári évben az adott létesítményből származó és a 15. cikknek megfelelően ellenőrzött teljes kibocsátása. Az alapügyben ugyan még nem a kibocsátási egységek átadásáról, hanem csak a 15. cikk szerinti hitelesítésről van szó, e hitelesítés eredménye azonban döntő jelentőséggel bír a szükséges kibocsátásiegység-mennyiség szempontjából.

21. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel az államtanács azt szeretné tisztázni, hogy a szénerőmű tárolójában elhelyezett szén tárolása során bekövetkező önmelegedés által előidézett CO_2-kibocsátást le kell-e fedni kibocsátási egységekkel. A két kérdés arra vonatkozik, hogy a tárolót az erőmű-létesítményhez kell-e számítani a 2003/87 irányelv rendszerében (erre vonatkozóan lásd az A pontot), és hogy adott esetben figyelmen kívül hagyható-e az önmelegedés miatt kárba veszett tüzelőanyag azért, mert azt a „létesítményből kivitt[ék]” (erre vonatkozóan lásd a B pontot).

A – *A létesítmény fogalmáról*

22. A 2003/87 irányelv 3. cikkének e) pontja értelmében létesítmény minden olyan helyhez kötött műszaki egység, amelyben egy vagy több, az I. mellékletben felsorolt tevékenység vagy bármely más, azzal közvetlenül együtt járó tevékenység folyik, amely műszakilag kapcsolódik az adott telephelyen folytatott tevékenységhez, és amely hatással lehet a kibocsátásokra és a légszennyezésre.

23. A tüzelőanyagok 20 MW-ot meghaladó teljes bemenő hőteljesítménnyel rendelkező berendezésekben történő elégetése szerepel a 2003/87 irányelv I. mellékletében. Az EPZ 406 MW teljesítményű erőműve ezért az irányelv rendszerének hatálya alá tartozik.

24. Igaz, hogy az EPZ hangsúlyozza, hogy a széntárolás nem a 2003/87 irányelv I. melléklete szerinti tevékenység. A széntároló azonban az erőmű-létesítmény részét képezheti.

1. A létesítmény fogalmának meghatározásáról

25. A létesítmény fogalmának a 2003/87 irányelv 3. cikkének e) pontja szerinti meghatározását négy elem jellemzi. E fogalommeghatározás ugyanis először olyan helyhez kötött műszaki egységet említ, amelyben egy vagy több, az I. mellékletben felsorolt tevékenység folyik, másodszor pedig bármely más, azzal közvetlenül együtt járó tevékenységet, amely, harmadszor, műszakilag kapcsolódik az adott telephelyen folytatott tevékenységhez, és amely, negyedszer, hatással lehet a kibocsátásokra és a légszennyezésre.

26. Igaz, hogy a különböző nyelvi változatok között eltérések vannak azon kérdés tekintetében, hogy a bármely más, a főtevékenységgel közvetlenül együtt járó tevékenység a műszaki egységen belül, vagy pedig azon kívül folyik-e.[5] Ezen eltérések azonban kisebbek annál, mint amilyennek tűnnek.

27. A „műszaki egység” fogalma ugyanis nincs meghatározva, és ezért rugalmasan értelmezhető. Döntő jelentőséggel ezért a fogalommeghatározás többi jellemzőjének kell bírnia, tehát a más tevékenység melléklet szerinti tevékenységgel való közvetlen együtt járásának, a két tevékenység műszaki kapcsolatának és a levegőre gyakorolt hatásnak.

28. A létesítmény fogalommeghatározásának ezen elemei nem értelmezhetők megszorítóan, mivel ellenkező esetben attól kell tartani, hogy az üvegházhatást okozó gázok bizonyos kibocsátásai kirekesztődnek az adott létesítmény köréből és a 2003/87 irányelv rendszeréből.

29. A valamely erőműtelephelyen a szén erőműben való elégetése céljából történő széntárolást nem sorolja ugyan fel a 2003/87 irányelv I. melléklete, de már a létesítmény fogalmának meghatározásából is az következik, hogy bármely más tevékenységet is a létesítménynek kell betudni, ha az közvetlenül együtt jár a főtevékenységgel, jelen esetben az égetéssel. A vita tárgyát képező széntárolás tekintetében fennáll ilyen közvetlen kapcsolat, mivel a tárolt tüzelőanyag elengedhetetlen az erőmű kemencéjének üzemeltetéséhez.

30. E közvetlen kapcsolatot a műszaki kapcsolat jellemzője konkretizálja. Műszaki kapcsolat feltételezendő akkor, ha az adott tevékenység közös műszaki folyamatba van integrálva a 2003/87 irányelv alkalmazhatóságát megalapozó főtevékenységgel. Az alapügyben már önmagában az erőműhöz vezető szállítószalag miatt is ez a helyzet. Ezzel szemben másodlagos, hogy a létesítmény két részét egy út és bizonyos távolság választja el egymástól.

31. Az önmelegedés által előidézett CO_2-kibocsátás végül arra utal, hogy a tárolás hatással lehet a kibocsátásokra és a légszennyezésre. Nem zárható ki, hogy a nyíltszíni kőszéntárolás további hatásokat is gyakorol a levegőre, például finom részecskék formájában.

32. Az alapügyben szereplőhöz hasonló széntároló ezért az erőmű-létesítmény részét képezi.

2. A létesítmény különös fogalmairól

33. E következtetést a létesítmény fogalmának a hulladékégetés területén az ipari kibocsátásokról szóló irányelv 42. cikkének (1) bekezdése és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről szóló – úgynevezett – Seveso III irányelv[6] 3. cikkének 8. pontja általi némileg különösebb meghatározása támasztja alá.

5 — Lásd: Bizottság, Guidance on Interpretation of „Installation” and „Operator” for the Purposes of the IPPC Directive, 1. változat, 2007. április, 1. o.

6 — A 2012. július 4-i 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2012. L 197., 1. o.).

34. A hulladékégető művek esetében a hulladék-, tehát tüzelőanyag-tároló kifejezetten az adott létesítmény részeként van meghatározva. A Seveso III irányelv értelmében is a létesítményhez tartozik a működéséhez szükséges raktár.

35. Bár e két fogalommeghatározás elsődlegesen az adott szabályozások különleges céljaihoz kötődik, azok célja azonban, akárcsak a 2003/87 irányelvben szereplő fogalommeghatározás esetében, az adott irányelvben szabályozott levegőre, illetve környezetre gyakorolt hatások széles körű figyelembevételére való törekvés. E tekintetben pedig azt szemlélteti a két különös fogalommeghatározás, hogy a létesítmények jellemzően a szükséges raktárkészletként való tartást is felölelik.

36. Különös jelentőséggel bír ezzel összefüggésben a hulladékégetés területén adott fogalommeghatározás, mert az az égetőművekre vonatkozik, és az erőmű szintén égetőmű. E fogalommeghatározás azt jelzi, hogy az égetőművek rendszerint rendelkeznek tüzelőanyag-tárolóval.

3. A 2003/87 irányelv céljairól

37. Az EPZ mindazonáltal úgy véli, hogy a 2003/87 irányelv céljaira tekintettel szűkebben kell értelmezni a létesítmény fogalmát. Az EPZ ezzel összefüggésben különösen azt hangsúlyozza, hogy a széntároló üzemeltetője nem képes ellenőrzése alatt tartani vagy megakadályozni az önmelegedés által előidézett kibocsátást.

38. Ezen álláspont azon elgondoláson alapul, hogy a kibocsátási jogokkal való kereskedelem piaci mechanizmusa a tevékenységük során keletkező CO_2-kibocsátás lehető legnagyobb mértékű csökkentésére hivatott ösztönözni a létesítmények üzemeltetőit.

39. Még ha azonban feltételezzük is, hogy a széntároló üzemeltetője valóban nem tudja elkerülni az önmelegedést, az EPZ akkor is figyelmen kívül hagyja, hogy a piaci mechanizmushoz az is hozzátartozik, hogy bizonyos körülmények között teljesen le kell mondani egyes tevékenységekről, ha azok az elkerülhetetlen kibocsátások költségei miatt már nem versenyképesek.

40. A 2003/87 irányelv céljai tehát szintén alátámasztják a széntárolónak az erőmű-létesítményhez való számítását.

4. A 601/2012 rendeletről

41. Jóllehet a 601/2012 rendelet első pillantásra nem ad egyértelmű választ a tárolóból származó kibocsátások beszámításának kérdésére, ezt végső soron nem vonja kétségbe.

42. Úgy tűnik, hogy a tároló figyelmen kívül hagyására lehetőséget kínál a rendelet 20. cikke. E cikk értelmében az üzemeltetők minden létesítmény esetében meghatározzák a nyomon követés tárgyi terjedelmét. E rendelkezés azonban nem értelmezhető úgy, hogy a szénerőmű üzemeltetője elhatárolhatja és ezért figyelmen kívül hagyhatja az ahhoz tartozó tárolót.

43. A tárgyi terjedelem meghatározásának lehetősége ugyanis nem magára a létesítményre, hanem csak annak nyomon követésére vonatkozik. A nyomon követés tárgyi terjedelmének a létesítmény bizonyos kibocsátásainak figyelmen kívül hagyásával járó meghatározása azonban ellentétes lenne a nyomon követés céljával. Annak ugyanis a rendelet 5. cikke értelmében teljesnek kell lennie, és ki kell terjednie a 2003/87 irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységekhez tartozó valamennyi kibocsátó forrásból és forrásanyagból származó, égetési és technológiai eredetű összes kibocsátásra. A tárolóban elhelyezett szén önmelegedése azonban szintén az erőmű-üzemeltetési tevékenységhez tartozó kibocsátó forrás, és ezért ki kell terjednie rá a nyomon követésnek.

5. A tárolás megszervezésének egyéb formáiról

44. Az EPZ ezzel összefüggésben érthetően annak tisztázását kéri, hogy a tárolás másfajta megszervezése esetlegesen kizárja-e a tárolásnak az erőmű-létesítménynek való betudását. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem megválaszolásához ugyan nem feltétlenül szükséges e kérdés tisztázása, az EPZ és az illetékes holland hatóságok között a tároló figyelembevételről folytatott vita végleges rendezését azonban az előmozdíthatja. A Bíróságnak ezért állást kell foglalnia ezzel kapcsolatban.

45. A *műszaki* kapcsolat jellemzője azt jelzi, hogy nem lehet meghatározó az, hogy a tevékenység hogyan van megszervezve gazdasági szempontból, például hogy azt másik üzemeltető folytatja-e (outsourcing). Sokkal inkább annak a 2003/87 irányelv alkalmazhatóságát megalapozó főtevékenységgel együtt egyetlen műszaki folyamatba való integrálása a döntő.

46. A jogalkotó az ipari kibocsátásokról szóló – szinte azonos létesítményfogalmat használó – irányelv (6) preambulumbekezdésében, valamint 4. cikkének (3) bekezdésében és 5. cikkének (2) bekezdésében ennek megfelelően figyelembe vette annak lehetőségét, hogy valamely létesítmény különböző részeit különböző üzemeltetők üzemeltetik.

47. Ezt a létesítmény fogalmának a hulladékégetés és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezelése területén adott különös meghatározások is alátámasztják. Azok arra utalnak, hogy a létesítmények nem vizsgálhatók elszigetelten, hanem azok rendszerint egy a maga teljességében értékelendő műszaki folyamatot fognak át.

48. A létesítmény részei közötti kapcsolat megteremtéséhez használt műszaki eszközök megválasztása tehát szintén nem döntő, egészen addig, amíg e részek a létesítményben egyetlen műszaki folyamatban kapcsolódnak össze. A használt szállítószalag ezért csak a műszaki összekapcsolódás egyik példája. Egyéb, kevésbé rögzített kapcsolatok, például tehergépkocsik, szintén elképzelhetők lennének.

49. A tüzelőanyag-tároló és az égetés helye közötti távolság csak eligazítást nyújthat az ilyen műszaki folyamat értékelése során. Minél távolabb van a kettő egymástól, annál kisebb a valószínűsége annak, hogy közvetlenül összefüggő műszaki folyamatról van szó. A kizárólag egy konkrét erőmű ellátásának céljával üzemeltett közbenső tároló azonban még nagy távolságból is az erőmű-létesítmény részének tekintendő.

50. Alighanem hasonló a helyzet más átvevők ugyanazon tárolóból való ellátása esetén is. Ez arra utal, hogy a tároló nem az erőmű-létesítmény része. Amíg azonban a tároló fő célja az erőmű ellátása marad, addig továbbra is kézenfekvő egyetlen egységes létesítményt feltételezni. Emellett szól a 601/2012 rendelet következőkben vizsgálandó 27. cikkének (2) bekezdése is. E rendelkezés ugyanis nyilvánvalóan abból indul ki, hogy valamely létesítményből más átvevőknek is szállítható tüzelőanyag.

51. Ebből az következik, hogy a tároló aligha határolható el a létesítménytől egyéb szervezési formák útján. A vállalkozásnak valójában szerkezetileg olyan erősen kell elválasztania a széntárolást az erőműtől, hogy kizárt legyen az erőművel fennálló műszaki kapcsolat.

6. Az első kérdésre adandó válaszról

52. Összefoglalva, az első kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy valamely szénerőművet és az annak ellátását szolgáló széntárolót, amelyben az önmelegedés CO_2-kibocsátást idéz elő, ugyanazon, a 2003/87 irányelv 3. cikkének e) pontja szerinti létesítményhez kell számítani, ha e kettő az erőmű üzemeltetését szolgáló közös műszaki folyamat részeként kapcsolódik egymáshoz.

B – *A létesítményből történő kivitelről*

53. A második kérdéssel az államtanács azt szeretné tisztázni, hogy az önmelegedés miatt elégett szenet figyelmen kívül kell-e hagyni a kibocsátás kiszámításakor azért, mert azt kivitték a létesítményből.

54. E kérdés a 601/2012 rendelet 27. cikkének (2) bekezdésében rögzített kibocsátásszámítási módszeren alapul. E módszer szerint a feldolgozott tüzelőanyag vagy más anyag mennyiségét a következőképpen kell kiszámítani: a jelentési időszakban vásárolt tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége mínusz a létesítményből kivitt tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége plusz a jelentési időszak elején készleten lévő tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége mínusz a jelentési időszak végén készleten lévő tüzelőanyag vagy más anyag mennyisége.

55. A Bizottság egyik iránymutatása szerint a létesítményből kivitt mennyiség a más létesítményekhez vagy a 2003/87 irányelv rendszerének hatálya alá nem tartozó létesítményrészekhez való felhasználást jelenti.[7] A létesítményből történő kivitelre tehát akkor kerül sor, ha a tüzelőanyagot ténylegesen más létesítményekhez szállítják, vagy olyan üzemrészekhez használják fel, amelyek ténylegesen nem tartoznak a rendszer hatálya alá.

56. Az EPZ azonban úgy véli, hogy az önmelegedés miatt kárba veszett tüzelőanyagot is kiviszik a létesítményből. Ezzel összefüggésben arra a megfontolásra támaszkodik, hogy magára a tárolóra nem terjed ki a 2003/87 irányelv hatálya.

57. E megfontolás azonban csak a létesítmény fogalma értelmezésének a tároló tekintetében történő felülvizsgálatára irányul. A már ismertetett indokok alapján azonban a tároló az erőmű-létesítmény része. A létesítmények kibocsátásának nyomon követésére vonatkozó szabályok alkalmazásakor ezért az nem különíthető el újból a létesítménytől.

58. Valójában meg kell állapítani, hogy az önmelegedés miatt kárba veszett szenet nem viszik ki a létesítményből, hanem az a létesítményen belül oxidálódik, tehát a 2003/87 irányelv 3. cikkének t) pontja értelmében elég. Az önmelegedés a tüzelőanyag erőműben való elégetés céljából történő tárolásának következménye, kapcsolódik tehát a létesítmény fő céljához, ami indokolttá teszi a 2003/87 irányelv rendszerének az arra történő kiterjesztését.

59. A 601/2012 rendelet 27. cikke (2) bekezdésének bármely más értelmezése ellentétes lenne továbbá e rendelet 5. cikkének a létesítményhez tartozó valamennyi kibocsátó forrás teljes nyomon követésének biztosítására irányuló céljával.

V – **Végkövetkeztetések**

60. Mindezek alapján azt javaslom, hogy a Bíróság a következőképpen határozzon:

1) Valamely szénerőművet és az annak ellátását szolgáló széntárolót, amelyben a szén önmelegedése CO_2-kibocsátást idéz elő, ugyanazon, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelv 3. cikkének e) pontja szerinti létesítményhez kell számítani, ha e kettő az erőmű üzemeltetését szolgáló közös műszaki folyamat részeként kapcsolódik egymáshoz.

7 — A 2012. július 16-i európai bizottsági „The Monitoring and Reporting Regulation – General guidance for installations. MRR Guidance document no. 1”, 60. o.

2) Nem tekinthető az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a 2003/87 irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről szóló 601/2012/EU rendelet 27. cikkének (2) bekezdése értelmében vett, a „létesítményből kivitt tüzelőanyag[nak]” az a kőszén, amely az erőmű tárolójában történő tárolás ideje alatt az önmelegedés miatt kárba vész.